

L'Everest de l'excursionisme català

(ciència 32

Per segona vegada, una expedició catalana a l'Everest es veu obligada a abandonar la conquesta del cim més alt de la Terra forçats per unes condicions meteorològiques adverses.

Davant d'aquestes notícies que, amb tractament informatiu quasi necrològic, ara recollides fa unes setmanes en els espais esportius dels mitjans de comunicació, molta gent haurà tingut la temptació d'identificar o reduir la seva reacció amb el "fort sentiment de frustració" del que es feien ressò els propis expedicionaris en el seu comunicat final.

Cert que l'aureola mítica que des de fa anys envolta a l'Everest i el simbolisme nacional que, inevitablement, projecte el fet que un grup d'escaladors d'un país deter-

minat assolixi el cim, són factors que abonen aquestes reaccions subjectives de molts ciutadans. Tanmateix, ens fa la impressió que a més d'aquests factors més o menys comprensibles, se n'hi afegeixen d'altres que fins fa poc no influïen decisivament en el panorama de l'excursionisme català i que cada dia hi són més presents. En primer lloc estem assistint a una certa desvirtuació de l'esperit de l'excursionisme català que en els seus cent anys llargs d'història sempre ha tingut unes característiques pròpies que l'han diferenciat d'unes activitats merament esportives desenvolupades en un marc geològic determinat. De fet, tant en els orígens de l'excursionisme català, que esclatà públicament en plena Renaixença com a fruit de la fusió de dues societats científiques, com també en el transcurs de la seva llarga història, els millors moments de l'excursionisme català coincideixen amb els de la presència paral·lela de la ciència en les activitats muntanyenques. Fins fa encara pocs anys era freqüent la presència de científics i naturalistes (que quasi sempre coincidien amb molts dels propis expedicionaris amb condicions físiques per pujar un cim o baixar un avenc) en expedicions a indrets geogràficament llunyans. Aquest plantejament, que respon a la millor tradició de l'excursionisme català permetia que al marge d'assolir uns determinats resultats de caire esportiu, l'expedició es convertís en una petita "missió científica" que aplegava dades de tipus geològic, biològic o antropològic. En un país com el nostre, en el qual els recursos econòmics aplicats a la recerca són ben escassos, aquest esforç tenia indubtables avantatges. Malauradament sembla que aquesta tradició de l'excursionisme català s'està perdent i avui domina quasi exclusivament el vessant esportiu.

Tot i així, mirant-ho ara des del punt de vista exclusivament alpinístic, no seria correcte afirmar que l'expedició catalana a l'Everest hagi estat un fracàs. El balanç és bastant satisfactori: tots els membres de l'expedició han sobrepassat la cota dels 7.000 metres i, d'altra banda, la ruta elegida (el Tibet xinès) ha aportat dades inèdites i es podran extreure molts ensenyaments d'aquest fet.

Entretant, hom prepara ja la tercera expedició catalana a l'Everest. És el millor indicador que dins de l'excursionisme català no han de cabre "sentiments de frustració".